

Digirohkeutta kaikille - yhdessä voimme oppia digitaitoja -podcastin tekstinvastine

00:00:08 Puhuja 1

Tervetuloa kuuntelemaan SoTyDigi-hankkeen podcastia Digirohkeutta kaikille – yhdessä voimme oppia digitaitoja. Täällä meillä tänään ovat äänessä projektiasiantuntijat Salla Anttila,

00:00:20 Puhuja 4

Nadja Marjomaa

00:00:22 Puhuja 2

Ja Seija Ollaranta.

00:00:24 Puhuja 1

Tänään me keskustellaan digitaidoista ja niiden oppimisesta ja myös vertaisuudesta sekä digirohkeudesta.

00:00:34 Puhuja 1

Podcast on toteutettu osana SoTyDigi-hanketta eli Sosiaali- ja työllisyysalan digipalvelut ja etäohjaus pitkien välimatkojen maakunnassa. Tässä hankkeessa me edistetään sosiaali- ja työllisyysalojen digitalisaatiota lisäämällä digitaitoja niin ammattilaisille kuin asiakkaillekin. Hanketta on rahoittanut Euroopan sosiaalirahasto ja ELY-keskus.

00:01:00 Puhuja 1

Ensimmäisenä aiheena meillä on digitalisaation haasteet ja mahdollisuudet. Että miltäs meillä nyt näyttää täällä tämä meidän digiyhteiskunnan arki.

00:01:08 Puhuja 4

Se on Salla hyvä kysymys, koska digitalisaatiohan on ihan hurjassa nousuvauhdissa ja kansallisen vision mukaan vuoteen 2030 niin suomalaisten digitaaliset perustaidot pitäisi olla maailman huippua.

00:01:22 Puhuja 2

Joo kyllä minustakin tää digitalisaatio on sekä mahdollisuus että haaste. Suomessahan täällä on viranomaiset velvoitettuja tarjoamaan kansalaisille ja yrityksille ja yhteisöille ensisijaisena vaihtoehtona saavutettavia ja laadukkaita digitaalisia palveluja. Ja käytännössä esimerkiksi sote palveluissa nostetaan koko ajan sähköisen asioinnin osuutta ja tehdään digitaalisesta asioinnista ensisijaista niiden asiakkaiden kohdalla, joille se on mahdollista.

00:01:49 Puhuja 1

Ja digitalisaatiohan

00:01:51 Puhuja 1

on tuonut paljon myönteisiä kehityksiä myös meidän arkeen. Viranomaisasiointi on esimerkiksi helpottunut ja sitten on erilaisia sähköisiä viestimiä ja viihdettä ja sitten esimerkiksi verkkopankkiin pääsee kätevästi, digitaalisiin terveystaloihin. Verkkokaupoissa voi tehdä ostoksia. Sitten meillä on etäopiskelu tullut mahdolliseksi ja erilaisia tapoja tehdä töitä, että etänä voi myös työskennellä. Näitä palveluita on tehty helpottamaan meidän ihmisten

00:02:21 Puhuja 1

elämää ja arkee.

00:02:23 Puhuja 4

Ja minä en ainakaan pärjää enää ilman semmoisia navigointi- ja karttapalveluita missään.

00:02:28 Puhuja 1

Niin niinpä. Kyllä sitä olisi aika eksyksissä jo ilman näitä palveluita. Digitaaliset on kyllä tullut sellaisia kansalaistaitoja ja niiden avulla päästään käsiksi kaikkiin näihin palveluihin ja saadaan nopeammin tietoa.

00:02:41 Puhuja 1

Sen takia jokaisen olisi hyvä miettiä, että millä tavalla voisi hyödyntää näitä palveluita omassa arjessa ja olla tietoinen näistä eri vaihtoehdoista. Ja on tärkeä asia, että kaikkien pitäisi päästä osallisiksi näihin mahdollisuuksiin, että ei kukaan

00:02:58 Puhuja 1

jäisi ulkopuolelle.

00:03:00 Puhuja 1

Mutta mitäs sitten tarvitaan, että kaikki pääsisi osallisiksi näihin palveluihin?

00:03:05 Puhuja 4

Digi- ja väestötietovirasto eli DVV, he on tutkinut nimenomaan ja määritellyt tätä digiosaamista ja mitä se digitaalinen sivistys tarkoittaa ja julkaisi toukokuussa 2023 tällaiset digitaalisuositukset. He on tutkineet juuri tätä, että mitä pitää osata, että tässä nyky-yhteiskunnassa pysyy mukana just niinku Salla sanoit.

00:03:28 Puhuja 4

Ja he jaotteli tätä digiosaamista viiteen tällaiseen taitojen kokonaisuuteen, jotka on meille kaikille arjessa yhteisiä ja näitä taitoja oli sitten tällaiset digitaaliset kansalaistaidot, laitteiden ja sovellusten ihan peruskäyttö, ongelmanratkaisukyky ja kyky pyytää apua ja löytää sitä. Sitten myös turvallisuustaidot sekä medialukutaito. Lisäksi aina eri elämäntilanteissa nousee erilaisia tarpeita näille digitaaloille.

00:04:00 Puhuja 4

Ja esimerkiksi työikäisille tunnustettiin taitoja, jotka sitten liittyy vahvasti työelämässä toimimiseen ja sitten tällaiseen jatkuvaan osaamisen kehittämiseen.

00:04:09 Puhuja 2

Kyllä voin kuulla Nadja kompata nyt sinua tässä meidän hankkeen kohderyhmänä on ollut sosiaali- ja työllisyyspalveluiden asiakkaat täällä harva asutulla alueella ja on huomattu kyllä, että on erityistä tarvetta arjen digitaitojen kehittämisessä eli just kuten tuo DVV on määritellyt näitä digitaalisia kansalaistaitoja. Aina kannattaa miettiä vähän laajemmin asioita, niin tässäkin hankkeessa niin näkökulmaa ei ollut pelkästään niissä työelämätaidoissa vaan

00:04:34 Puhuja 2

ihan aikuisen kansalaisen arjen taidoissa. Miten selviät asioinnissa?

00:04:40 Puhuja 1

Juuri näin ja me huomattiin, että meillä hankkeessa oli hyvä tilaisuus pilotoida tämmöistä intensiivistä digitaitojen ryhmävalmennusta työikäisille, jotka on työelämän tai koulutuksen ulkopuolella ja joille ei sitten ole niin luontevasti sellaista paikkaa missä harjoitella näitä digitaitoja.

00:04:59 Puhuja 2

Niin mehän pilotoitiin keväällä -23 nyt 3, tämmöistä matalan kynnyksen ryhmää. Yksi oli Outokummussa, yksi Rääkkylässä ja yksi Kiteellä ja nää oli semmoisia lähitapaamisia pienryhmissä osana kuntouttavaa työtoimintaa ja tai työvalmennuksen tukena ja kyllähän se oli todella asiakaslähtöisesti rakennettua ohjattua toimintaa.

00:05:20 Puhuja 4

Joo valmennuksessa pyrittiin tukemaan näitä yksilöitä kohtaamaan tätä digitalisaation tuomia muutoksia ja sitten vahvistettiin näitä taitoja tämmöisessä, turvallisessa ja itsenäisessä laitteiden käytössä ja ihan päivittäisissä toiminnoissa ja sähköisessä asioinnissa. Lisäksi keskusteltiin tosi paljon ja opittiin paljon tietoturvasta ja medialukutaidosta eli aika samanlaisten kokonaisuuksien parissa oltiin mitä DVV on tuossa määritelly.

00:05:48 Puhuja 1

Kyllä ja näitä valmennuksia me tehtiin yhteistyössä eri yhteistyökumppaneiden kanssa ja samalla asiakkaille tuli tutuksi nämä olemassa olevat maksuttomat digitukipalvelut, joihin he jo sitten voi tukeutua tän valmennuksen jälkeen kuten kirjaston palvelut ja digituki.

00:06:13 Puhuja 2

Ja huomattiin me haasteita ja erilaisia mahdollisuuksiakin tässä digitalisaation tuoneen tänne harvaan asutulle alueelle, kuten monet viranomais- ja pankkipalvelut ovat jo poistuneet lähialueilta ja se on kyllä pakottanut ihmisiä ottamaan digiä haltuun. Kaikilla ei ole mahdollista ajaa sinne 100 km:n päähän pankkiin, joka on auki ehkä parina tuntina päivässä ja sitten nää digitaaliset palvelut on kyllä mahdollistanut sen asioinnin ihan sitten pitkänkin välimatkan päästä ja ajasta riippumatta.

00:06:43 Puhuja 2

Mutta sitten haasteena voi olla se, että ei ole niitä laitteita itsellä tai ei uskalleta käyttää laitetta, ei ole vahvaan tunnistautumiseen tarvittavia suomalaisia pankkitunnuksia, ei ole tullut hankittua

00:06:55 Puhuja 2

niitä ehkä sieltä 100 km:n päästä pankista vielä tai jotain tän tyyppistä ja sitten ei vaan ole niin kun mahdollisesti keltä kysyä sitä tukea, että miten, miten toimitaan? Miten mä tunnistaudu, mutta sitten pitäisi olla just enemmän vielä mahdollisuuksia saada sitä digitukea aina osana sitä palvelua.

00:07:13 Puhuja 2

Lähellä tai etänä.

00:07:15 Puhuja 4

Haasteena on myös toimivat verkkoyhteydet. Täällä harvaan asutuilla alueilla voi olla puutteita siinä laajakaistayhteyksissä tai mobiiliverkonkin kattavuudessa, että ei ole aina taattua, että netti toimisi ihan vaivatta jokaisessa Pohjois-Karjalan kolkassa.

00:07:31 Puhuja 4

Toisaalta minäkin näen jotenkin semmoisen mahdollisuuden siinä, että voitais

00:07:36 Puhuja 4

enemmän tiedottaa kansalaisille niin kun näiden digitaalisten palveluiden eduista ja sitten myös siitä, että niitä on saatavilla, koska kaikki ei niinku lähde etsimään tietoa jostain verkkopalveluista sieltä verkosta vaan että niistä pitäisi tiedottaa sitten myös eri kanavia pitkin tehdä tavallaan tutuksi niitä digipalveluja, että ne ei olisi sitten niin isoja mörköjä ottaa haltuun ja samalla just niinku Seija sanoit niin tehdä sitä digituesta tunnetumpaa.

00:08:05 Puhuja 4

Ja sitten myös niitä digituen toimijoista. Tällä tavalla saataisiin enemmän ymmärrystä, että mitä palveluja ja toimintoja on olemassa ja miten ne löytää ja miksi niitä kannattaa käyttää.

00:08:18 Puhuja 2

Niin jotenkin tuntuu, että ihmiset ei osaa edes aina kysyäkään sitä digitukea. Tai sitten jotenkin tuntuu, että se nolostuttaa vaikka sen pitäisi olla ihan luonteva osa sitä palvelua, että ihan niinku se aikoinaan tuli pankkikortilla maksaminen, niin kyllähän siinäkin joutui kysymään aina aluksi, että mihinkä tää kortti työnnetään tai muuta että nyt ollaan vaan menty astetta pidemmälle näissä digipalveluista, että nyt tehdään kaikki se siellä kotona omalla laitteella.

00:08:42 Puhuja 1

Tää digi herättää tosi monenlaisia tunteita ja varsinkin myös tää digin oppiminen ja se onkin meillä tässä yhtenä aiheena tänään podcastissa. Mutta seuraavaksi jutellaanko vähän minkälaista tää vertaisuus oli näissä meidän digivalmennuksissa.

00:08:58 Puhuja 2

Joo no nää meidän valmennukset oikeastaan rakennettiin sen vertaisuuden ympärille ja toisena hyvänä pointtina oli se, että siellä oli matala kynnyks tehtiin se mahdollisimman helpoksi tulla siihen ryhmään ei ollut mitään tasovaatimuksia eikä mitään laitevaatimuksia.

00:09:12 Puhuja 2

Ihmiset sai tulla ihan sellaisenaan ja me hommattiin kaikki tarvittava laitteet ja se tieto sinne mitä niin kun ajateltiin että ihmiset tarvitsee siinä hetkessä ja tää vertaisuushan on sitten jos sitä rupeaa määrittelemään niin se on sitä että ymmärtää toista oman samankaltaisen kokemuksen kautta ja on siten niinku vertainen ja se on semmoista keskinäistä tukemista ja auttamista ja kokemustiedon jakamista. Mikä minusta kyllä niinku todellakin piti paikkansa meidänkin valmennuksessa ja.

00:09:40 Puhuja 2

Oltiinhan me ohjaajat itsekin siellä vertaisina, että huomasi kyllä että noin kyllä niinku monta kertaa se asiakas tiesi enemmän tai sillä oli enemmän kiinnostusta johonkin kun itsellä vaikka ja sitä kautta sai itselle siitä myös semmoista buustia siihen hommiin.

00:09:53 Puhuja 2

Mutta siis täällä Pohjois-Karjalassa on hyvä esimerkki vertaistuesta järjestöstä. Eliikä tämmöinen Joen Severi on tarjonnut jo pitkään tämmöistä

00:10:01 Puhuja 2

digitukea ja se on todella pidettyä ollut. Siinä on ollut todella matala kynnyks. Siinä on tullut se henkilökohtaisuus ja asiakastahtinen opastus. On ollut mahdollista kysyä kysymyksiä. Sitten on tullut sitä sosiaalista kohtaamista ja tukea ja tuettava on ollut vertaisia ja se on kyllä varmaan niin kun helpottanut sitä kysymystä, esittämistä ja mahdollisesti myös vastausten ymmärtämistä, että se ei ollut semmoista virkamieskieltä, että nyt tehdään näin vaan että se on ihan niin kun kaverilta kaverille.

00:10:34 Puhuja 4

Meillähän oli mukana myös noita sosionomiopiskelijoita, jotka toi sitten ihan uudenlaista näkökulmaa siihen valmennukseen myös nimittäin tämmöiset pelit ja aluksihan asiakkaat oli vähän epävarmoja, että miten tällaiset pelit otetaan haltuun ja miten ne ylipäätänsä toimii. Esimerkiksi tämmöinen Kahoot-visailu.

00:10:53 Puhuja 4

Mutta tosi nopeastihan kaikki sitten oppii jutun juonen ja tavallaan semmoiset ennakoasenteet pystyy heittämään hyvin romukoppaan. kyllä siinä kohtaa ja pelit on tämmöisiä

00:11:04 Puhuja 4

mukavia tapoja kyllä tutustuu vaikka siihen omaan älypuhelimien toimintoihin tai mitenkä tabletilla sitten voidaan yksi pelata tämmöisiä pelejä. Ja niiden pelien kautta opittiin myös sitä digisanastoa, joiden sitten merkityksestä juteltiin yksi ja myös tää oli hienoa se, että joskus se digisanasto voi olla tosi monimutkaista

00:11:24 Puhuja 4

niin sitten ne asiakkaat keksii vaikka omia sanoja joillekin tietyille toiminnoille.

00:11:28 Puhuja 2

Sittenhän me saatiin palautetta myös siitä asiakkaalta, että valmennuksessa oli rento ilmapiiri, vaikka osallistujilla näkykin välillä harras ilme kasvoilla, niin saatiin palautetta siitä, että ei saarnattu kuitenkaan, että vähän huumorilla koitettiin niitä karikoita

00:11:43 Puhuja 2

ehkä oikoa siellä sitten ja minusta se kertoo kuitenkin siitä, että siellä paneuduttiin asioihin huolella. Asiakkaat oli oikeasti mukana siinä mitä ne halusi siellä opetella ja harjoitella. Me ei koskaan paasattu eikä pakotettu ketään, että kaikki oli kyllä hyvin vapaaehtoista ja annettiin sitten

00:11:59 Puhuja 2

digiaremmille mahdollisuus kokeilla myös pareittain tiedonhaku ja tai laitteen käyttöön.

00:12:04 Puhuja 2

Että joillekin esimerkiksi tuota tabletti oli ihan uusi tuttavuus ja vähän pelotti ottaa käteen, että meneekö se rikki ja meneekö painamaan väärää ja häviääkö, kun sehän kuitenkin on semmoinen kosketusnäyttö niin se on sitten vähän erilainen, kun on jos on tottunut käyttämään tietokonetta niin.

00:12:20 Puhuja 2

Mutta siitähän

00:12:21 Puhuja 2

tuli hyvää palautetta, että mitä kauheata ei tapahtunut ja osaisikin tehdä ja vähän näytti, että ihan innostuin siitä, että tabletti olikin

00:12:29 Puhuja 2

mukava tuttavuus sitten. Ja sitten meistä oli tosi ihana että nää kuntouttavia ryhmien pajaohjaajat osallistui tähän yhteiseen ihmettelyyn ja oppimiseen toinen toiselta, että asiakkaatkin näki että no ei ne ohjaajatkin nyt ihan kaikesta kaikkea tiedä ja varmaan heidän jatkoakin ajatellen niin on helpompi sitten kysyä sitä apua ja tukea kun tietää että yhdessä sitten ihmetellään, että osataan jotakin joku osaa tänä päivänä jotakin enemmän kuin eilen ja sitä jaetaan sitten siellä. Ihmisillä on erilaisia taitoja ja mielenkiinnon kohteita, se tekee meistä ihmisiä.

00:13:01 Puhuja 4

Tosi hyvin sanottu.

00:13:02 Puhuja 1

Joo tosi hyvin sanottu, hyvä Seija. Seuraavana voitaisiin jutella vähän tästä, että kun siellä ryhmässä tapahtui paljon tätä oppimista, niin mitä se digitaitojen harjoittelu sitten vaatii?

00:13:15 Puhuja 4

No kyllä ainakin meidän valmennuksissa huomattiin, että pitää tavallaan, että tärkeitä on mahdollistaa sitä oppimista ja rakentaa sitä oppimisilmapiiriä, koska se digitaitojen harjoittelu on jatkuvaa uuden oppimista.

00:13:29 Puhuja 4

Ja ehkä aikuisena se oppiminen ja uusien taitojen omaksuminen on vähän erilaista mitä se on ollut niin kun nuorempana, mutta missään nimessä se ei tarkoita sitä, että se olisi mitenkään mahdotonta.

00:13:41 Puhuja 4

Ja lisäksi ne oppimisen tavat on muuttunut, että enää ei tarvitse istua vaan pulpetissa hiljaa vaan se oppija on itse siinä keskiössä enemmän.

00:13:51 Puhuja 2

Niin ja kyllähän aikuisena oppiminen on usein sitä, että opetellaan pois siitä vanhasta. Jos on joku juurtunut ajatus, että asia on näin, niin sitten pitäisi osata tarkastella vähän eri näkökulmista ja asennoitua vähän eri tavalla, että asioita voi tehdä monella tavalla.

00:14:07 Puhuja 2

Ja jos se oppiminen on ollut silloin lapsena ja nuorena koulussa vaikeata, niin tänä päivänä on kuitenkin niin paljon erilaisia keinoja ottaa tätä uutta haltuun, että sitä kyllä pitäisi varmaan enemmänkin tuoda esille, että tää digi on yksi opeteltava asia yks opeteltavissa arjen taidoista. Niinku tuossa alussa puhuttiinkin.

00:14:23 Puhuja 2

Mutta se vaatii aina kertaamista ja palaamista siihen, mitä on jo oppinut.

00:14:27 Puhuja 2

Ja sitten siinä tosiaan tulee varmaan se muutos jossain vaiheessa asenteissa ja sitten se helpottuu, kun löytää jonkun mielenkiintoisen tavan vaikuttaa vaikka omiin asioihin, jos ne on ennen tuntunut että se on seinä vastassa, että kun en osaa niin en pysty, niin tässä voi käydä niin että huomaa että mä pystynkin tekemään tän jotenkin toisin nyttien tai sähköisellä asioinnilla hoitamaan niin voi tullakin semmoinen tunne että pystyy niinku vaikuttamaan elämänsä ja tulee semmoinen toimija fiilis siinä sitten ja sitten on hyvä niinku meilläkin annettiin valmennuksessa kotiin ohjeita tueksi, että jos joku haluaa harjoitella

00:15:00 Puhuja 2

itsenäisesti niin se on todella hieno juttu sitten.

00:15:02 Puhuja 2

Jatkaa sitä opettelua.

00:15:04 Puhuja 1

Joo kyllä just saan kiinni tuosta ajatuksesta, että syntyy se halu siihen omien asioiden hoitamiseen. Eli sehän on just sitä sisäistä motivaatiota, että haluaa parantaa sitä omaa arkea ja elämää tai läheisten arkea ja elämää esimerkiksi tukemalla heitä sitten digiasioissa, mutta sittenhän voi olla myös sellaista ulkoista motivaatiota, mikä voi sitten olla esimerkiksi, vaikka se pelko siitä, että ei vaikka pääsekään hoitamaan niitä tärkeitä asioita vaikkapa työttömyyskorvauksen hakemista.

00:15:35 Puhuja 1

Mutta oppimiseen aina tarvitaan sitä motivaatiota. Se voi olla ulkoista tai sisäistä.

00:15:41 Puhuja 2

Kyllä vaan. Ja sitten olisikin tärkeä panostaa siihen vuorovaikutukseen ja ryhmäytymiseen. Jos nyt ollaan vaikka pienryhmissä opettelemassa niinku meidän meidän hankkeessa tehtiin, että kun heti alussa valmennetaan siihen, että otetaan kaikki huomioon, tutustutaan toisiin ja eikä lähdetä testaamaan ensin että mitään osaat ja mitä oot opiskellut ikinä niin tota todellakin madalletaan sitä kynnystä lähdetään keskustelemaan ihan niistä arjen asioista ja mikä tänään mietityttää ketäkin.

00:16:08 Puhuja 2

Ja tavallaan me ainakin huomasiin meidän valmennuksessa, että asiakkaat rupes jo vähän kyselemään, että milloin ne laitteet saadaan, kun ekalla kerralla ei annettukaan niitä laitteita käsiin, niin sitten oltiin vähän että mikä kassi se tuossa on ja mitäs teillä siellä on? Muistatko Nadja Kiteellä

ainakin kävi näin, niin mä vähän nauratti että nyt vähän kiusattiin niitä ekan kerralla että vietiin nähtäville mutta.

00:16:27 Puhuja 2

Että tuota mistä tässä on kyse, että ei olekaan se, että on pakko heti ottaa laitteet käteen ja opetella vaan lähdetään rakentamaan vuorovaikutusta, luottamusta, turvallista ilmapiiriä ja vähän sitä kiinnostusta

00:16:39 Puhuja 2

jo sinne sitten. Se alkaa tulla sieltä.

00:16:43 Puhuja 4

Joo toi oli hyvä, miten kerroit ja kuvasit just tuota, että varmaan asiakkaillekin on semmoinen tietynlainen oletus, että miten se valmennus tulee menemään.

00:16:54 Puhuja 4

Ehkä se meidän lähestymistapa oli just herätellä sitä motivaatiota, että miksi tota, miksi niitä taitoja on hyvä opetella ja mikä hyöty siitä siihen omaan arkeen voisi olla. Ja mitä sieltä kassista sitten aina löytyy.

00:17:12 Puhuja 1

Niinpä ja just monilla asiakkailahan saattoi olla just kokemus ja jostain ja puhuvat sellaisesta koulutuksesta elikkä on totuttu just sellaiseen hyvin luennointityyppiseen opetukseen, mutta meillä oli sitten vähän eri lähestymistapa tähän ja päästiin myös ehkä paremmin käsiksi siihen, että minkälaisia tunteita siihen liittyy siihen digiin just tällaisella matalalla kynnyksellä ja sellaisella vertaisen otteella siinä päästiin ehkä vähemmän sitä, että

00:17:43 Puhuja 1

mitä ne ihmiset oikeasti kokee siinä oppimisprosessissa ja tähän digiin liittyviä tunteita,

00:17:49 Puhuja 1

Mites ne niinku liittyy oikeasti ne tunteet siihen oppimiseen.

00:17:53 Puhuja 2

Oppiminen on aina täynnä tunnetta, että ja erilaisten tunteiden tunnistaminen ja hyväksyminen edistää sitä omaa oppimista ja myönteiset tunteet tietysti edistää ja sitten oppiminen myös lisää sitä niitä myönteisiä tunteita yleensä, että sehän on semmoinen pyörylä sitten mikä pyörähtää, että se lisää sitä, tulee niitä oivalluksia, iloa ja innostusta tai helpotustakin että tää olikin tässä. Mähän hallitsen tämän ja sitten mikä se seuraava haaste onkaan sitten.

00:18:21 Puhuja 2

Toisaalta ihminen on tämmöinen kykeneväinen refleктоimaan tilannetta, niin kyllä semmoinen kielteinen tunnetila voi ollakin ihan hyväkin joskus, että mieltii, että mikäs tässä nyt sitten. Miksi tää ahdistaa mua ja miksi tää kiukuttaa ja tuota sittenhän siitä voi saada sitä kiukustakin voimaa sitten että ja ei anna periksi, sitkeydellä, ei luovuta, että ei kannata missään nimessä säikähtää mitään tunnetta, että olipa se kiukku tai iloa niin tuota kaikki tunteet on ihan yhtä hyviä ja ja näitä kannattaa

vaan tunnistaa ja sitten puhua siinä että ai suakin ärsyttää tuota niin minuakin on ärsyttänyt kyllä koko ajan.

00:18:54 Puhuja 4

Joo, se on oppiminen on semmoista tasapainottelua niiden myönteisten ja tota kielteisten tunteiden niinku välillä ja tavallaan ne nehän niinku vuorottelee koko ajan ja me huomattiinkin ehkä niissä valmennuksissa, että semmoinen turhautuminen ja semmoinen kärsimättömyys oli aika semmoista yleistä ja ehkä just se, että sitten se ohjaajan rooli on tavallaan kertoo

00:19:17 Puhuja 4

se sille asiakkaalle, että hei että niinku kuuluu tähän oppimisprosessiin, että asiat on ensin vaikeampia ymmärtää. Mutta että rauhoitutaan ja ei tavallaan hätäillä sitten sen asian kanssa ja just niinku Seija sanoit, niin tavallaan nimetään niitä heränneitä tunteita siinä, että sen asian voi kuitenkin oppia ja sitten esimerkiksi asiakkaathan havaitsi sen, että

00:19:40 Puhuja 4

tieto lisää tuskaa kun niinku aina opittiin jotain uutta ja tajuttiinkin miten paljon lisää opittavaa niinku onkaan, että sen takia tavallaan se ammattilaisen tehtävä on siinä sitten olla tukena sen prosessin läpi.

00:19:54 Puhuja 2

Kyllähän me onneksi havaittiin niitä onnistumisen tunteitakin ja eli iloa vähän siitä, että jes ja sitten varmaan monella tuli vähän yllätyksenä, että omat taidot olikin paremmat mitä oli kuvitellut. Esimerkiksi sovelluksia olikin enemmän esimerkiksi kuin ohjaajilla joissakin tapauksissa.

00:20:11 Puhuja 2

Että hyvin hyvin ollaan tietoisia. Ei varmaan tiedetä vaan, miten paljon tiedetään ja osataan.

00:20:18 Puhuja 1

Ja ihan oli myös huomata se, että ne pelot kenellä sellaisia oli, niin väheni kyllä sen harjoittelun myötä, mutta se oli myös sellainen tosi tosi iso onnistuminen, että digitaalitojen harjoittelussa me ei koskaan olla valmiita, vaan aina on sitä uutta opittavaa ja pitää olla valmis oppimaan lisää.

00:20:40 Puhuja 1

Mitä sitten tarvitaan, että pysytään jatkuvasti mukana tässä digitalisaatiossa? Jutellaanko seuraavaksi vähän siitä?

00:20:47 Puhuja 4

Joo sie ehkä Salla sanoitkin vähän jo siihen, että jotenkin itse ajattelen, että tärkeintä on just kartuttaa niitä valmiuksia oppia lisää että ymmärtää, että vaikka digivalmennuksissa on niinku tarkoitus kehittää sitä oppimiskykyä sen sijaan, että saavutettaisiin joku tietty digitaalitojen taso valmennuksen aikana.

00:21:09 Puhuja 4

Ja että kaikkea ei niinku tarvitse ottaa kerralla haltuun vaan sitten aloitetaan

00:21:13 Puhuja 4

niistä taidoista, joilla sitten voi ensin vaikka

00:21:17 Puhuja 4

hoitaa omia asioitaan paremmin ja parantaa sitä omaa arkea ja mitä siihen niinku tarvitaan ja nehan voi olla esimerkiksi että oppii tarkastamaan omia terveystietojaan vaikka siellä omakannassa tai laskujen maksua mobiilipankissa, kun sen voitkin lukea siitä paperilaskusta sen viivakoodin suoraan sillä kameralla esimerkiksi.

00:21:38 Puhuja 2

Joo ja kyllähän tärkein valmius on se oma uskallus ja rohkeus, että tässähan puhutaankin paljon digirohkeudesta ja se tarkoittaa itseluottamusta, että ihminen pystyy uskaltaa kokeilla ja ottaa käyttöön uusia digitaalisia laitteita ja palveluita ja tai kehittyä niiden käytössä edelleen, että uskallatte kohdata sen digitalisoituva arki, koska se ei tule vähenemään missään mielessä päinvastoin.

00:22:04 Puhuja 2

Ei todellakaan pitäisi lannistua siitä, että älypuhelimien ohjelmistopäivityksen jälkeen sovellukset näyttää aina erilaisilta vaan että uskaltaa vaan ruveta opettelemaan. Ja jos ei tänä päivänä onnistu, niin huomenna voi olla semmoinen päivä että onnistuu.

00:22:18 Puhuja 1

Just näin, päiviä on aina erilaisia, niin meillä ammattilaisillakin.

00:22:26 Puhuja 1

Että se digirohkeus koskee ihan yksi tavallaan niin kun myös ammattilaisia tai sitä ohjaajaa joka toimii sitten siinä ryhmässä tai yksilövalmentajana että esimerkiksi jo tuodaan sitä digirohkeutta asiakkaille ja se on tärkeitä, että myös tunnistaa just se että itse myös opit siinä, kun valmennat ja miettiä vähän sitä omaa digirohkeuden tasoa, että millä tasolla se oma digirohkeus on.

00:22:54 Puhuja 2

Niin ja sen lisäksi pitää muistaa tää digirohkeus on aina myös tällainen summa summarum, että siihen tarvitaan se ympäristö, ne digilaitteet ja sitten se ihminen, että pitää olla semmoisia ympäristöjä missä pystyy harjoittelemaan, jossa saa digitukea tarvittaessa ja voi sanoa turvallisesti, että en osaa tarvitsen sitä tukea ohjausta ja pitää olla sitä tilaa tietämättömyydellekin, että jos ei koskaan uskalla sanoa, että en osaa niin vaikea on toista mennä auttamaan silloin kyllä että.

00:23:24 Puhuja 1

Ja just se koko digitaitojen oppiminen on semmoinen hyvin kokonaisvaltainen asia, että just niin kun Seija sanoitkin, että siihen tarvitaan noita ympäristöä ja sitten laitteita ja ihmisiä, niin siihen tarvitaan myös sitä kokemuksellisuutta ja sitten tunteita ja pyritään niinku vahvistamaan sitä oppijan uskoa itsensä ja toimijuuteen ja niihin omiin taitoihin, että sehän on vähän sellaista digimörön ulos ajamista ja sitä digirohkeuden vahvistamista.

00:23:57 Puhuja 1

Kiitos kaikille kuulijoille ja kiitos

00:24:00 Puhuja 1

Nadja ja Seija.

00:24:02 Puhuja 2

Kiitos Salla.

00:24:05 Puhuja 1

Tämä oli SoTyDigi-hankkeen podcast ja me olemme projektiasiantuntijat Salla Anttila,

00:24:09 Puhuja 4

Nadja Marjomaa

00:24:11 Puhuja 2

ja Seija Ollaranta.